

מידורו

לשיקבה"ו

של שבת

יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידי . כי ה' יאיר נרו בהלו נרו עלי ראשי .

דרוש הראשון זה שמו . נאה לו . שלשה בו תאיר

יבואר

בו לפרש הזמר שאנו מוזרין בעדה שלישית של שבת קודש . שהוא בני היכלא .
דכסיפין למחזי וגו' . הכיוסד ספי הקדוש האר"י זלה"ה . אשר לאו כל מוחא סביל דא .
להבין עניינו על נכון ואנחנו נפרשהו כולו בדרך הנכון למבינים .

במאוד שיתעטו מתפוקי ועדני מלך כי זה הוא כבודו כמה שהם יושבין לפניו ומטיבין נעלמן ומרביין להראות פנים של חדוה ושמהה . כי מראים בזה שיחא להם בשמחה וגדולה המלך ורואים שמתגדל שמחתו . ועל כן עיקר ביאתם ומאכלם ומשקם הכל למלאות רצון המלך שרצונו בזה כלאמר . ויש מקרובי המלך שמרגישין שמחה עלמיית בלבם . ופותחין בדברי שירה וזמרה לשבח ולפאר את המלך ממוך חכונה לבבם . ועל ידי זה המה מעוררין יותר שמחה וחדוה ונחת רוח אל המלך . ויש אלו הקרובים ביותר כמו אחי המלך וכל משפחתו הנלמדים אליו באהבה . הם עושין ומרביין שמחתן אף בבתיהם שלא בפני המלך מרוב החדוה וגילה ורגה שמרגישין בעצמם בעת ההיא ותגדל שמחת עצמם שנתחדש להם לעצמותם אור חדש שנעשו שושבני וקרובי המלך . וכן הוא ממש בעם בני ישראל בעת התקבלותם יחד בעת הסעודה השלישית של שבת קודש . והמה נקראים בני היכלא דמלכא ומתקבלין ובאין לכבוד עטרתא דמלכא . והמלך הקדוש ז"ל נחשט ונתפאר בפאר המלוכה וברוב כבודו הגדול . לעוד עטרה על ראשו להשים כתר מלוכה עליו ורעוא דרעוין אשהכח הוא שמחה ממחקה"ה עלמו אשר אין די בחר לפרש ענין השמחה וערך השמחה הלזו ואין רעיון אדם יכול לחפסו . ורק לשמע אופן להשמע את אופן הגשמי שנוכל קצת להשיג דמיונו מוכרח להכשילו במשל שמחת המלך ביום שמחת כהן מלוכה בראשו . ואנחנו עם בני המתקבלין ליום שמחתו יש בינינו אלו השלשה כתות הנזכרים . כת הא' המה פחותי ערך המון עם בני ישראל אשר מעט מעט מרגישים צנפסח בשמחה הש"י . וכל הרגשה אינה כי אם שעל ידי יחואה לאכול ולשתות בשבת ואין קצה לעיו כלאשר כתבנו (בחה"ר שבת קודש . והמה החמישי עוף ה' ועתה כשמחאשפין יחד דמנו חללו הבאים לאכול לחם לפני המלך ולעשות רצונו בזה . בזה שידוע שעתה הנה שמחה גדולה וחדוה עמוסה לפני מלכנו וזכרנו ב"ה וב"ש הנכבד והנורא עד אין קץ וסוף ומתעטר בכל מיני עטרין וכתרים ונראים ונפלאים . ורעוא דליה משתכה להיות שמת עתה ע"י רוב עם הדרת מלך . ונחת רוח לפניו כמה שאנו מתאספין ומתקבלין להרבות השמחה והחדוה עתה בעת רעוא דמלכא . והעת רצון מתרבה על ידי זה שאנחנו עם בני ישראל באין לישב לפניו בפנים של שמחה וצבעונו ונחת . ואלו שלא באו אלא לדבר זה די להם גם בזה המעט . ולזכות גדול ישב להם כמה שעושין רצון ממחקה"ה בזה ונהנין מסעודה המלך ומקבלין השפעתו . ובעין יפה ונתן להם המלך הקדוש גדול סובו ורוב חסדו כנ"ל במשל . כת השנייה המה אשר מרגישין צנפסח בשמחה עלמיית ומתעוררים בעצמם וחדוה גדולה כי נפשוהים קרובים אל אור מאזיל העליון והשמחה נוגע בלבבם . וממחת העתוורת השמחה בלבם מתחילין לומר ולשיר לפניו בשירות ותשבחות ברוב טוב ונחת והכל עבור שגדולת המלך חביב עליהם עד מאוד כדרך קרובי המלך הנזכרים . ועמוסה יתרבה ויתגדל ויתרום רעוא וחדוה המלך ממ"ה הקב"ה בהעדרה יתירה דרעוא דרעוין . וזה פ"י רעוא דרעוין אשהכח שבעת הלז רצון הקב"ה שיהרבה ביותר השמחה ע"י פעולת ישראל שלמטה . וזה רעוא דרעוין אשהכח . שרצונו ורעואו להיות חדוה ורעוא משתכה ומתעורר ומתרבה למעלה על ידי רעוא ושמחת ישראל שלמטה . וכן הוא בצמת עתה כך . שנתעורר השמחה הגדולה ורעוא על ידי צב"ה כת הוא . הכת השלישית הוא שנתגדל ויתרומם בלבבם כ"כ שלא לבד בשמחתם בזה שמוים לעורר חדוה ושמחה ולהעשיר רעואו דמלכא . אלא אף עלומו של יום בעצמו גדול וחשוב בעיניהם למאוד . לאמר הנה זה היום שקייטוהו מאנני ראינו . והיום בעצמו משמת אותם עד מאוד בבחי' זה היום עשה ה' נגילה ושמחה צו . והוא דוגמת הקרובים מאוד אל המלך כמו אחיו ומשפחתו הקרובים אליו שיום טוב שלהם הוא יום גילה יום רנה יום דליה וחדוה על שזכה ליום זה . והמותם נבטנה למעלותא להיות נקראים אהבי וקרובי המלך והשמחה בעצמה מתגדל במקור לבבם עם היום הזה למאד . עד אשר יבואו לביטול המניאות וגשמיאותם נפסק מכל וכל כי אור השמחה יהוה בוער בלבבם כרשפי אש ואינם מרגישין כלל את חם היום הגשמי או לא . והכל ממחת שנתעלה אורם . כמה שנתהנה להם יום זה מיומים להיות נעשין אהבי וקרובי המלך . ועל פי זה יבוארו המקראות שהבאנו למעלה . ובתחלה אמר אף את שבתותי למעט אחא לומר שהוא מדבר בבחינה הראשונה שהיא הפחותה בשלש כתות הנלמדים שהוא רק את שבתותי השמרו ששמרו אותם עבור שהמה שבתותי ר"ל שבתים שלי יום שבייה ויחא וחדוה ושמחה שלי . ורצוני בזה כמה שאהם מתקבלים ומתאספין יחד להיות בעת שמחתו ורית ניחוח לפני בזה מלך רוב עם הדרת מלך . ולכן אמר שבתותי לשון רבים לרמוז על שתי שמחות האלו . אחת שמחת המלך יום גדולו . והשנית שהוא שמה בהם בשראל אשר המה ישתחו על ומגלים בעת שעתה שיחא להם וחתפיהם וגדולה המלך . ובכר כתבנו (בחה"ר ע"ה) שהעוורת השמחה הלזו ב"ה לו לאדם מבחי' השמחה יתירה הניתן לכל אדם בשבת אף לפחותי בני ע"ש . וזה כי אות הוא בניו וביניהם לדעת כי אני ה' מקדשכם שדרשו רז"ל מזה שישראל יורשין בשבת בבחי' השמחה יתירה הזו כמ"ש שם . וזה הכל נמצא ומתעורר אף בבחי' כת הזו . ואח"כ אמר הכתוב ושמרתם את השבת כי קודש הוא לכם מורה נגד צב"ה הכת השנייה . אשר מלך קורבכם אל המלך המה באין לעורר עוד חדוה ושמחה ביותר לפניו ע"י מה שפותחין בדברי שירה ועשין מעשה זמרה נחה . ומתגדל שמחתו וחדותו על ידיים בבחי' רעוא דרעוין אשהכח כזכר . ומרגישין שמחה עלמיית בלבם לעורר חדוה בעתו וקול זמרה לפני המלך ה' . לעולם מראה הכתוב כאלו כניכול הקב"ה מדבר עם ישראל ואמר ושמרתם את השבת בבחי' זו עבור כי קודש הוא לכם שהקדושה נוגע בחוף פנימות אחיות לבבכם לאשר היוחס בבחי' ריעי וקרובי המלך . ועוד יאמר בבחי' כת הזו כי קודש הוא לכם כלומר שהקדושה בשבת שייך הוא לכם כי על ידיכם מתעורר יותר הקדושה והחדוה כלאמר . ובענין זה שמעתי מפה:

יחזק' הדמו"י הרב החסיד האנכי המפורסם קדוש עליון מוהר"ר יחיאל מירל זצוק"ל ז"ע ועל כל ישראל שפי' יאמר חז"ל במדרש (ויקרא כ"ד) ע"פ כי קדוש אתי ה' קדושתו למעלה מקדושתכם. ודבריו נפלאו כי מה זה בא ללמדנו קדושת ה' גדול מקדושת ילוד אשה אשר מוצרך יסודו ומי הוא אשר לא ידע את זה. ואמר יאמרו. קדושתו למעלה. כלומר הקדושה שלי למעלה הוא רק מקדושתכם כפי שאתם מקדישין אותי בטעם כך שמי מחנך ומתקדם בשמי מרוב כדרך הכבוד שבו עוה לחלבים. ודפח"ח. ואפשר שיהיה כוונתו ע"בחי' : וטעם הוא ובכחי' כה הוא. ויחד הפסוקים מחלליה וגו' פירשנו בהקדמת חלק זה ע"פ כי דברים הנזכרים שמה שייכים כולם לבחי' זו וכל אשר נאמר ונתבאר שמה שייך גם כן לפירושו זה. ולא נכפיל הדברים ומשם יתמודד לכהן. לנד ספוק ושומר בני ישראל את השבת לא מתפרש כאן כאשר פרשנוהו שמה. אכן זה הקרא לנדבר נגד בחי' כח הבלויות. אשר על ידי מעלה ודרגת הרמה. להיותם בבחי' קדושים ורעים ששביני שילכח נחשלים במחוק עלמם. ומהותם נגדלו וגבה גבוה מעל גבוה. כדרך חח המלך שנתעלה שמו בין יצרי המלוכה ומחוקו נכתבו ונתקנה ועלה למעלה. ואור השמחה מתרבה עד שמגיעין לבחינת ציפוק המליחות והבשמים מכל וכל. וזה שאמר ושומר בני ישראל את השבת לשבות את השבת לזריות לדור חס בחי' ויקב נצטו שנקרא ח"ב חס כי הפסוק את עלמם מכל הדברים המעורבין מגשמיית העולם והפך את גופו כולו ל'רוממות בבחי' הנשמה ונעשה חס וחסים מכל נד כשמתו כן גופו ללא מכל בחי' הגשמיית כאשר כתבנו ((כח"ר פורש הש"י עקב ג')) ע"פ. וכן גדולי ישראל הקדושים צ"ה ינטלם וינשאו למעלה למעלה בעת ההוא של סעודה שלישית של בנת קודש. ועולם יורשים נחלת יעקב אבינו כמאמר הקרא והאלהיך נחלת יעקב אביך שאלמרו רז"ל (שבת ק"ח ע"א) נחלה בלי מרים. כי ערך המליחות נקרא מיצר וגבול עד פה תבא. ואך כי כוח יוא ילא מכל בחי' הגבול והנה היה מתרחבת והולכת כל נד ופינה בחין מיצר לאורם וקדושתם ועליהם יורה אור הבהיר עד כי חלל לספור כי אין מספר. וכח המדע והחכמה נחריבה עליהם בבחי' כ"ח מ"ה עד בשמחת עלמם והדות מהותם ממילא נומח ומתרבה. אף בלא שימת פיהם על מעלת גדולה שמחת המלך בי שמחה עצמיית נהרה בהם. שמחת עולם כולו ומלוהו. ואז מגיע מעלתם יותר ממלאכי השרת כמו שכתבנו חס. ועל בחי' זו מפרש הש"ס הקדוש מאמר רז"ל (שבת פ"ח ע"ב) מה לילוד אשה בינינו כלומר מה שילוד אשה יהיה מפסוק בין מחיתנו מחית המלאכים ובין מחית הקדוש קדושת שמו יחי' לכן אמר הקרא סוכף כי אוח הוא ביני ובין בני ישראל ולא בין המלאכים כאשר פירשנו בהקדמה שם :

שש"ש בחי' אלו מרומים בזמנ בני היכלא שאלו מומרין בשטורה זו. ותחלה אמר בני היכלא דכסופין למחוי וזו זמיר אשפין כלומר שנספסין ומתאזין לרשות אלוהי שזוהר של מלך ז"א בעת הזאת כמ"ס ימעלה ואחר שמתאספין אליו כל בני היכלא לבוא לשמחת המלך ולרשות בעטרה שטרה לו אמו. אז המלך ממקב"ה קורא אליהם ואומר להם יהון הכא בהאי תבא דבי מלכא בגילופין. כלומר כולכם תבואו ותהיו מיוצבי שולחי ליהנות משולחן המלך מאחר שעתה מלכא בגילופין. שגם המלך עלמו נרשם ונתקק להודין שם על הסעודה. לכן באהרה שבתו כולכם לשמחה בשמחה בכדי שיהא ישיבתי ברוב עם הדרת מלך. וזה היא התכללות לכל עם בני ישראל הקדושים והדמוקים אף להפחות שפחותיו עם ישראל בבחי' כח הג' כי על כולנו מוטל מורה וכבוד מלכנו לכבודו לאשר ראונו לפנינו שמה שמקלין עובדו. והח"כ אמר ז"א לחדא בחי' ויעלה פירש שיהיה רעובס לברכות שמה והדות לפניו כדרך בחי' כח הטהו שחלד קורבנס לבס אל מלך עולמים צ"ה וב"ש. משפטים את קולם ברנה והדות בנעים זמירות כדרך שח"א"י השרת עשין ולפתוח פיהם בשירה ומרה וגורמין שהמלך מתרבה בשמחתו ע"י וחלק להם בשמחת המלך. וזה לבו פי' שחלד אהם. לחלד. לעורר הדות ושמחה. בהאי וועדה. פי' עם זה האביסם שלכם תרעו שתעורר על ידיה חדות ושמחה למעלה והוא ע"י שתעוררו להם בגילה ורנה ובשירות ובשנחות כאלמר בבחי' רעוא דרעיון. ושמחה ודרגת כח הכ' הלו עודם בדרגת המלאכים לבד וזה יואר ומחניניהם ככת השלישית ע"כ אמר בנו עירין וכל נדפין שגחי' זו הוא גם בגו עירין ונבני קדישין ונבני החיות. והח"כ אמר המשורר אשר עוד המלך הקדוש מכריז ומזכיר לישראל הדו השמח וכו'. כלומר הנה יש עוד בחי' הבלויות גבוה מעל גבוה אשר הוא רק לישראל לבד. וזה הדו אהם בעלמם אהם לבד אף לא מלה"ש בכללם. ושמחה כפולה יש להם לשמחה. וזה השמח בבחי' שעתא. ולבארה שיהם אחד ועל מה כפל לאומרי. אכן יואר שעליכם לשמחה השמחה כפולה עבור מה שמזכיר עליכם בבחי' שעתא קדישא. הוא בחי' נחום יעקב אביכם נחלה בלא מרים שאלא מכל בחי' מיצר וגבול וכל כך חזיר בזה השרת והתלכחות הקדושה ליהותכם מהשפכים לגוון אחר כניטול המליחות והרקותים הנשמיית. ותחנהו במחוק עליונה אור הגנון המזיר וצא ממקור עליון מקור הרחמים הפשוטים אשר אין בהם שום הערובת דין כלל וכל. וזה דביר רעוא וליט זעפין. כלומר כי עתה הוא העת שחין בעולם כי אהם בחינת השמחה הבלויה והחיה העמוסה לחין קן. כי כנר נחשבל כל בחי' המשכים המבדילים המוועים רבות אור השמחה והשענוג הגדול בבחינת ציטול המליחות. הנה מבחי' דין וקמוץ כי לא בזה חלק יעקב שהוא נהנה בלא מרים וליט זעפין לא מהם ולא מקתם. לכן הדו עתה בירר שמת מן השמחה הנאמר לפניו שהוא בנו עירין וכל נדפין. רק שמחה למעלה מן הסבע אשר שם לית בחי' זעפין המעטבין ומקצוין את הוועת האור כלל וכלל :

הדרה מד עקס היל דבריו בברך כבוד המלך חיד שטעם רציו נהרות פני המלך לעשות לו כבוד ויקר וחוטו

ואופן הנהגתם ביום שמחת המלך הפיך לקדושת שעה זו של מנחת שבת ושעורה שלישית . ועתה אחר המעורר קריבו לי חזו חילי וכו' . כלומר הנה המלך הקדוש בראוהו את קיבוץ האלפים האלה שבאו לכבודו . ולראות בעטרה בעטרה לו אמו ביום שמחת לבו . ברוב חסדו וטובו . דרך שבאו המה לראות קך הוא בן ליראות אליהם בפנים שומקת ופיות למאוד . ודבריו דמ"ח מדבר ואומר קריבו לי חזו חילי כלומר קריבו עמה אלי ותראו ביהר ויורר מה כתי ומוקפי וחילי עתה בעת הזאת כי הנה לית דינין דחקיפין כלומר שבעת שמחת כל דיני האלך בטלין ומבטלין ודריור יקרא חף לכל חייבי המלך וכל חייבי גיהנם מייחין והדין חין ממעורר כלל כמאמר הזו"ת (יתרו פ"ח ע"ב) בנין למנדע דלאו בדינא אשחלק והכל מגודל השמחה שלי שנעשה עתה . והנה חף שהמעלה זו שחייבי גיהנם מייחין זו הוא בכל יום השבת לאו דוקא בהאי שעתא אך מוקף מעלת השם הלו בקודם הוא ממחמ שבעת הלו בחול דינא חקיפא שלפא בעלמא וכל הדינים ממעוררין אז חזו ובשנתה ביום השבת קודם שאף עת הלו שמחה חזוהו גדולה ורחמים גיריט ממעוררין אז כמ"ח (בהוהר הקדוש פס) תא חזי בכל שיהא יומא דשבתא כד מטא שעתא דלולתא דמנחה דינא חקיפא שלפא וכל דינין ממעוררין . חבל ביוזא דשבתא כד מטא ערן דלולתא דמנחה רשאו דרעוין אשכחא ועשיקא קדישא גיליא רטון דיליה וכל דינין ממחסיין ומשכחה רשוחא והדו בכולא ועוד נעלה מעלת עת הלו אשר כל זמן שאנחנו ממשיכין המשכת השמחה וההדרו הלו חף שכבר כלה היום בך"ד שעות לא יעיש עמוד האורה ומאיר ובה לשכת הלילה . לא מנעיש כמאמר שבת המהוייב להחוסף במולאי שבת כמו שהכב (בפיה"ר שו"ע ח' עקב ג' ד') ששבת הוא חז"ל עממים סס (הוי"ה) לרמוז על כ"ז שעות של שבת עם החוספת שבה מלפניו ולאחריו ע"ש . בעת השעה הזו ודאי אשר לא יבא השולט לשלוט על נשמת ישראל חף על הלו היושבים בחושך וללמות חשכת הגיהנם . כי האורה של סס סו"ה הנכלל במספר השבת מיל ומנין עלילם מכל לרה וזקא . אלא חף את יתמשה יהיה יושב בשבת החממוי עד ג' שעות בלילה נגד ג' אריות של שבת ונגד ג' סיבות של וקראתא דריר בהרץ להיות האור של שבת מאיר ומושיע על ב"י עד ג' שעות בלילה את ישבו בעטרה השלישית בהמשכת קדושת שבת עליו . על כן משבת את העת הלו בבתי"ו זו שכל חייבי גיהנם מייחין כי לא יוכל לשלוט עד אחר אריות ב"י המבדיל בין קודם לחול והכל לגודל השמחה והחדוה שמתעורר אז . ואחר עוד לבר נטלין ולא עאלין הני כלבין דחזיפין . יבוארו דבריו ע"פ אשר אמרתי להבין ענין החוזק יד הנכתב אלל יאיתא ממרים וכבר כתבנו פירושו (בח"ה"ר שורם השביעי ענף ב') ועתה נפרשהו בדרך אחר ועיקרו היה נכחונו ונבאר בלרובה בזה החלק (דרוש הרביעי פרק ב') וכתן נגיד בקצרה מה שאמרנו לענייננו פה . והוא בדרך משל למלך אשר זרם כשרוהו (מרוץ וידוע שרואה המקמרג אחד לבא לפניו לקטרט על בני יחידו החביב עליו למאוד . וידוע שמדרך נעימות המלך לעשות חשפט חף על בניו כי מלך במשפט יעמיד ארץ . וכונן במשפט כסאו . ומה עושה המלך החכם שרואה בחקנת בניו הנה הוא עושה בחכמתו ומורה לעבדיו ומשרתיו שיהיו מוכנים לעת הלו אשר מנין בדעתו שרואה המקמרג נבוא לפניו . לעשות לו אז חזוהו ושמחה גדולה ולשיר לפניו בכלי שירות בעניימה ועל זמרה עד אשר יתחלל כל הנית אורה ושמחה . ואז יאיתא החדוה הלו על המקמרג הזה ולא יוכל לגווא לפני המלך בדברים כאלו - ודבריו לא חזקתה ממחתי קול השמחה שנשמע בבית המלך וששמע והיכן לו . ובה הענין היה בעת יז"ל . שידוע שנשחנה בזאת הלילה כל סדרי המוחין והאורות עליונים מלהכנס כפעם בפעם בסדרן הראוי רק שעלה הגדלות קודם לקטנות כאשר מבואר היעב בכונה האר"י בסדר חכילת המלה ופסיקת הכוונות . והכל היה לעם זה כי בעת שרואה הקב"ה הלוזיא את חבויטיו ולעשות במלרים שפעמים ידע שבני המקמרג לומר מה נשחנה אלו מאלו כמו שאמר על הים . אך בים כבר היה להם זכות האמונה מה שהאמינו בה' והלכו אחריו במדבר בהרץ לא זרועה כמאמר הקרא לכתך אחרי ממדבר בהרץ לא זרועה וכו' לכן נחשבאל אז דבריו נגד הזכות הלו . אמנם שחחלה גזולהם ממלרים שכבר היו צדירים צדיקא התחממה מ"ע שערי עומאה כאשר ערכנו בח"ה"ר סס . ואלו היה אז דבר המקמרג לקטרט עליהם לא היה מקום להשיב נדו . ומה עשה הקב"ה האיר האור הרב פתאום בגודל כה הורדת אור הקדושה והמוחין גדלותו ונשמאלו כל העולמות הקדושים שמחה וחזוהו עד שהגיע האור חף לעולם העשיה שהוא מדור הקליפות כידוע משי הסיבולים שאנו עובדים בלילי פסחים . וממילא בראת המקמרג גודל האור ההוא נפתח פיהו גם ידיו רפו ורגליו תמעדנה מלבוה לפני המלך ה' בעת שאור פני מלך היום . וזה הוא ענין החיזוק ה' של יז"ל כי חזקה האור שלא בסדר הראוי כדרי להשיב שכן ומקמרג וכל השבחים שאנו אומרים בלילה הזו הכל טובה הולך על בחיות האור הזה שנתגדל פתאום בכדי שלא יוכל המקמרג לקטרט על אדם מישראל . ולכן גם עבור זה כל הדינים בטלין ומבטלין וכל חייבי גיהנם מייחין גם בפעה זו חף שבשאר הלילות דינא חקיפא שלפא כמבואר בזו"ה"ק המזכר אך כיון שנתגדל האורה כ"כ חין פתחון פה לקטרט וכיון שאין פה למקמרג ודאי שניחא לכולם יהיה . כי הקב"ה חפץ בטובת בריותם ולא בעונשם וגומל חף לחייביים טובות ח"ל כשעומד השמן ומסטיין עליהם אז מלך במשפט יעמיד ארץ ובמקום שאין המקמרג ודאי שאין הדינים שולטים אז וע"כ אחר לבר נטלין ולא עאלין כלומר הנה הם מושלכין לבר ולחון ממלרות למה המלך ראו ולין ולין להם כה לבא בחצר בית רגוה להסטיין על ישראל הני כלבין דחזיפין וידועים רבונם שאין ראוהו הסבור בקפירוים וס מעיזים ומחזיפין פניהם לקטרט על הבריות . לא כן עתה בעת רבות השמחה המה נטלין לבר ולא עאלין כלל . גם יאמר קריבו לי חזו חילי דלית דינין דחקיפין לבר נטלין וכו' על פי מה שאמרתי על תאמר חז"ל (ספרי ז' וזא"ל הברכה) וז"ל דבר אחר ויאמר ה'

משי

סידורו של שבת

מסיני בא וזרה משעור למו ונו' כשגלה המקום ליתן תורה לישראל לא על ישראל כבוד נגלה . צחחלה הלך אלל בני שעיר ואמר להם מקבצים אחס את התורה אמרו לו מה כהוב בה אמר להם לא תרנח אמרו לפניו רבש"ע כל עמנו של אותו חביבם רוח הוא בנ' וידיים ידו עשו ועל כך הבטיחו אביו שאל' ועל הרבך תחיה . הלך לו אלל בני עמון ומואב ואמר להם מקבילים אחס את התורה אמרו לו מה כהוב בה אמר להם לא תנאף . אמרו לפניו רבש"ע כל עמנו של אותו חביבם של ערוה וכו' הלך ומלא בני ישמעאל וכו' ע"כ . וכבר עמדו בזה כמה מהמפרשים כי הלא ידוע שאין הקב"ה בא בצרופיה וכו' ומפני מה השיב להם דוקא דבר שלא יוכל לעמוד בו . אכן יבואר על פי מה שכתוב בזה"ק על פסוק מלך אלהים . שמלך בנחי' אלהים דקדושה נתמשך עד למטה להיות נגבד כל הדינים מהחילונים בנחי' אלהים אחרים להיות בידם שבט אפו של הקב"ה ח"ו בדרך אשור שבט אפי וגאמר על חרבך תחיה להביא על ידו עונשין על בני האדם . העובר על פקודי התורה וזורה עליו בחינת הדינים מלך אלהים הקדושה ועבור שאדם הוא בעל בחירה לכן כח בידם לענוש וליטר אדם מלך בחירת עמלם שלא מלך גזירות אלהים דקדושה . ולכן אמר הנביא הוי אשור שבט אפי . כי מאחר שהשבט לא ניתן בידו כי אס מלך בנחי' אלהים דקדושה ואס היו ישראל מסיבין מעשיהן להסך הדין לרחמים שיהיה נללל הדין בחדש . היו נתבטלין כל הדינים של החילונים והס"ח הנאלחין בקדושה והיו נוטלין לעומקא דהומא רבא . לכן יש לנטוש הוי ווי על זה שאשור שבט אפי שיש כח ביד אשור להיות בשבט הנמשך מנחי' אלהים דקדושה . והוא נכבד רק כדי שלא תהא לו לענוש כמו החילונים (בהה"ל דרש השפי עף ח') ואחס מהפסין הקערה על פיה ח"ו . והנה ידוע מדברי הזה"ק (יתרו ל"ג ע"ב) שענין הדינים שיהיה רצויה בעולם להרוג את האדם בחרב ובחנית או שאר רציחות נהנה מהפסוק טעמא שיש בין לא לתרנח . כי אס לא היה פסיק טעמא והיה כהוב לא תרנח בחרובא מאין היה נמשך בחינת הרצחה . וידוע שבאורייתא ברא קוב"ה לעמא ואס אינו מרומז בתורה מהיבן יתקיים הדבר ההוא אך עבור זה הוא פסיק טעמא ואמר שלפעמים תרנח ומרמז על ארבע מיתות בית דין ארבע מיתות אס האדם העובר עליהן במיני רציחות אלו ומזה נתמשך כל בנחי' הריגת שעיר שיהרגו לאחרים . ובמקום זה בתורה הוא לחיות שרבו ממני שלפסיק טעמא בין לא תרנח ממקום זה מושך . וכן בענין הניאוף אס לא היה פסיק טעמא בין לא להנאף מאין היה נמשך בנחי' הניאוף כיון שכחוב בתורה לא תנאף והתורה הוא קיום העולם ואין היה בעולם היפוך התורה . אך כיון שפסיק טעמא ומורה למחדי בלחמא חדוה דמלוה וכדומה כח"ש בזה"ק סס . ולפעמים הנאף לבד ומזה נתמשך בנחי' הניאוף בעולם . ובמקום זה הוא לחיות בני עמון ומואב שורש מוחס נמשך ממקום זה . והנה כשאמר הקב"ה לעמון ומואב שיקבלו את התורה לא יהיה דברו עס זה הנשמי ההולך בארץ לבד אתו חן השמים . והיה מראה בדברים אלו של שורש חיותה ונשמתה . וכיון שנקום לחיות חיותם הוא במקום זה בתורה והיה חומר להם שיקבלו את כל התורה הנה בצאתו דרע כחיותה נלל ונעלם והלכף כל התורה כולה בהדבורים אלו לכל ח' . בנחי' שעיר לשורש דבדור לא תרנח . ולשורש עמון ומואב בדבור לא תנאף מקום לחיות חיותם לומר הנני כל התורה קבלו אותי . ולכן כששאלו מה כתיב בה . תשובתם בלידס היה לא תרנח ולא תנאף כיון שבמקום זה היו עומדין וכל התורה היא נאסף שמה . היה הדבור עצמו מסיב להיחס כזה ורנח וקדש . והס לא היו יכולים לעמוד בזה ומאזו לקבל את התורה ולכן ישרים דרכי ה' במה שהשיב לכל ח' בבחינתו ולא עולתה בו . ובזה נבוא לביאיר שאר חומר . כי הנה עד כאן דיבר המשורר כדבור בני ישראל שעובים יחד לכבוד המלך הקדוש ואין שמהלך זימן אותם ומבקש אותם שמתחו וסעודתי . ומראה להם פנים שרואה בכבוד . ואח"כ מתחיל לספר בדבורי המלך כאילו המלך הקדוש מדבר עמנו בדברי שיום ורלוו בדברים המתקבלים על הלב . לומר שעה כבוד מלכותי מגודל ומרומם ומנושא לעילא ולעילא וגורנא הוא על כל סביביו ומי יוכל לגשח עתה מגודל היתיה והפחד . אעפ"כ אחי ורעיי קריבו חזו חילי לית דינין דתיקופין . כלומר גשו נח אלי ותראו מה עתה כחי וחילי . וכי כל הדינים אפילו של הקדושה לא תיקיפו כי נתכללו כגלות גמור בחוק החסדים ונעשה כדומת ויפי השוגה בקלס האדום שבה הוא רכ כדי ליתו ולהדר ינו תוארה כלשר כהנו (בהה"ל שורש השפי עף ב') ומאחר שדינים דקדושה אינם כ"א לרבות החסד אין מקום לדינים של החילונים לפסום ולאחזו כי אלהים שבקדושה נמשך ונכלל בחדש גמור עד שלא ישאר בו מקום לחיות הדינים . ולכן הס נבדרין ונוטלין לעומקא דהומא רבא ושפח נשבר . וחס לבד נכילין ולא עלאין הני כלבין דתיקופין כי אין להם לאחזו ונשברין ונוטלין . ועתה מתחיל לספר בשבחי עמ הלו בדרך אחר . והוא ע"ד מאמר הכהוב ויעש אברהם משתה גדול ואמרו חז"ל משתה גדולים כל גדולי הדור היו סס . וכך אמר רבא כמה גדול כח סעודה שהרי מוומנים בה אורחים גדולים וגוראים שהוא ורנח אדמי עתיק וימין שהוא עתיקא קדישא כידוע לודעי חן . ובהתנלות אור הגדול הגנוז והגזון הוא הנה למתאש לזיבן חלפין כלומר בהתנלות רגונו המבוה ע"ש המלה כל הקליפות והחילונים בטלין ומבוטלין . וי"ג למנחה והכל אחד כלומר בעת המנחה שהוא שעת התנלות ע"ק הכל מהבטלין ומתגרשין ונורחין משני אור הגדול ההוא ורעו דיליה דגלי ליה לבטלה לכל קליפין כלומר ברעונו שיבטלו כל קליפות וישוי להון בנורביתו וכו' וזה הכל השתא במנחתא בחדותא דזימין אפנין שהוא שמחת המלך . הכל כמבואר :

ובל דברינו הנאמרים ומבוארים בדרוש הלזה רמז לנו לור ישראל ב"ה וכו"ש בקריאת השם שבת הוא נועריקין שמו בו תתעלה ושלשה בו תאיר הכל להורות על עליית שמי יתבך דרגא התהוהה עד למעלה לראש ועל

ובל השלמה בחינות שגארו עד כה בדרוש הזה . והיה השם לבזה לך לזכרון לעשות ולכון כן כמאוס ג'ים
מפי מלך עליון ב"ה . והיה אם כן העשה הקב"ה יאמר אור על נשך ורוחך וכמחך וכמסה לגמחך מקדימה
השנה אשר דמנו בו כ"ל . ושנך בזה תהיה כמה שאתה מן הקדושים אל שולחן המלך . וזכה זכה כוננו
לכבוד מזון שכינתו לעולם הבא ולהענין בהעניני פולחן דליוקן וטור כמותא יתמר מרת דמבראשית נסיר
גיה ענושא סידוע להבני מדע אור הענוג הוא אשר אין ערך לה ואפס בלמה אשרי הניכה לזה . ונסה
שגם מה שהיה ראונו לבאר בדרוש הזה :

גשלה הרוש הראשון . ברוב הסרי אל וברחמי הנישין . ואשאלה סאתו מענה לשון . יערי
להפס רצוני . להוציא אל הזיעל רעיוני . אשר עם לבבי לבאר בדרוש השני .

טובה חכמה מפנינים וכל הפצים לא ישוו בה

שורש השני זה שמו נאה לו . עבת בו התכרך

יבואר בו ענין בעלה משה רבינו ע"ה על כל שאר נבצאי עולם שהיו ושעתיד להיות . כי
הוא היה כד גמת הממוצע בין אלהים וינשים והיה נקרא אדם והי כלומר שיש בו שתי
צחי' בחי' אדם ובחי' חי . ועבור זה היה עונד בין ה' ובין ישראל כמש' כי הוא היה הכמיצין
ביניהם בבדי שעי' יהיחדו וישראל לאביהם שבשמים לקבל התורה . ומתוכו יתבאר ענין מעלה
אב בחכמה ששיבח בו פרעה את יוסף . וגם יתבאר בו קצת ענין מצות הצדקה איך שיהא
באופן הנאות להתברך ע"י ביש' שרכות או באחד עשר כבאמר רז"ל (ננא נמסר ס' ע"ג)
ויתחלק לשני פרקים :

א פרק א' ידבר ציבור הששה דברים שמו חז"ל (חגיגה פ"ו ע"ה) שיש בבני אדם שלשה כמל"ה ושלוש
ככמה ללחיה לורך השמיטנו חז"ל את זאת ומה נוכל להוציא מדבריהם אל לורך עבודת גבוה
איך נעבוד את ה' כמדות אלו . ויתבאר בו פליאה עמומה בענין שכל האנושי . וסידור כען עליה . ובו ע"ה
מאמרים קטנים :

במדרש (בראשית רבה פרשה ה') דרש רבי יהודה בן פוי במעשה בראשית בהדיה דבר
קפרא למה נברא העולם בב' וכו' עד ד"א למה בב' מה ב' יש לו שני עוקצין אחד
מלמעלה ואחד מלמטה כאחוריו . ואחרים לב' מי בראך והיא מראה בעיקצה מלמעלה ואימרת
זה שלכעלה בראני . ומה שמו והיא מראה להן בעיקצה של אחוריו ואומר' ה' שמו :

א טרם נבוא לציבור דברי המדרש הלו נקרים לבאר קאת פסוקי תורה נבואים וכחובים ומאמרי חז"ל .
ומחוסס יתבאר דברי המדרש הלו על נכון ואלה הם : א' כחוב בחוכה וה' נכך את אכרסה
בכל להבין מה זה ענין הכרסה של בכל . ורז"ל (ב"ב י"ז ע"ג) אמרו בת היה לו לאכרסה ובכל שמה וזילקוס
(המו ד"ו בשם התנחומא) אמר בכל עולה בני' נן וכו' ולדברי שיהס אינו מובן מה היה מקרא חסר לכחוב
בשירוש בחוכה-גון או כה ולמה כללו בלשון בכל : ב' חומרו בחוכה ויקרא פרעה ליוסף חנך להבין מה ענין
הפלאה שם מעלה הוא חנך . ורז"ל (מ"ר בראשית פ' ל') אמרו אז בחכמה רך בשנים וגם זה אינו מובן
מה לשון אז בחכמה והיה לומר ראש או גדול בחכמה ומה לשון אז : ג' מאמר הכחוב (קהלת ב') החכם
עיניו בדלשו וידוע קושיות רז"ל (מ"ר עפ"ז) וכי הכסיל עיניו ברגליו : ד' לפרש מאמר חז"ל (יבמות ד"ה ע"ג)
ר' חייא ור' שמעון ברבי הוו יתבי פתח חד מנייהו ואמר התפלל לריך ביתן עיניו למסה שנאמר והיו עיני
לבי שם וגו' וחד אמר עיניו למעלה שנאמר נשא לבבנו אל כפים אהכי אתה ר' ישמעאל כר"י אמר להו במאי
פסקיהו וכו' עד כך אמר אבא התפלל לריך ביתן עיניו למטה ולבו למעלה כדי שיתקיימו שני המקראות הללו .
ולדקדק מה ענין היכור זה לזה עיניו למטה ולבו למעלה : ה' דברי רש"י זל"ה בפרשת ואלה . שהקרא אמר
ואלה אל אכרסה אל יאמך ואל יעקב ורש"י מוכיף וכתב ואלה אל האבות . ולא עדע מה חידש רש"י ז"ל בזה .
וכל אלה באתה יבוארו על פי אשר אמרתי לפרש שני פסוקים בחוכה הכחובים זה אלל זה זה והתקיים זה מה
כרחוק מורה וכו' וסמרי אהדי כ"ל . והס (בפ' ואחמון) היום הוא ראינו כי ידבר אלהים את האדם ומי
ועמה למה נמות כי תחלנו האם הגדולה הזאת אם יוספס אמתו לשמוע את קול ה' אלהיו עוד ומתע .
כי מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים מדבר מחך האם כמיני ויחי . הנה תהלה אמר שראו שיוכל להיות
שידבר אלהים את האדם ומי ותיקף חזד ולמר ועמה למה נמות וגו' אם יוספס אמתו לשמוע עוד ומתע כי
פי כל בשר אשר שמע וגו' עז ויחי . משמע בפירוש שלא יוכל להיות שידבר אלהים את האדם ומי . והכרסה
בביאורם על פי הקדמה הנה מה שגמולר בספר הקדוש עץ חיים . בענין השתלשלות העולמות . כי כל העולמות
וכ' הנבראים הסתחווים הכל נשתלשו כסדר הדרגה ממעלה למטה . כפי ריחוק ערכם מקבלת אור המלאכי
העליון . ולכל ענינים הספדדים יש ממונה אחד שקרוב לזה בבחי' אמת ולזה בבחי' אמת . והוא המתחנך עם
בגבריים

סידורו של שבת

הפסוקים להיום המשכן אחד על ידו, וכמו בין העולמות העליונים יש עמוד א' בחלום כל עולם מוצב ארצה בעולם החמור ורחשו מגיע השמימה בעולם של מעלה ממנו והיא המהפכת ומיוחד' לאחד כידוע מכוונת האר"י ז"ל בשני הקדושים וכן בעולם ההתקוים יש מינים הממוצעים בין שני הפסוקים כמו עני חלומים הם ממוצעים בין הדומם והלומח כי המה בעלמם בחי' הדומם כמו אבנים וגדילים על הילן בחור עומקי הימים כמו שהוא (במסכת ר"ה ק"ג ע"ה) ונעשה כבחי' לומח, והבני הבדל המוכרים (במסכת ה' פ"ח דל"ח"ב) שהיא היה מחיות הארץ, וקשור עם פיבורו אל הארץ, ולא הוכיח הפיבור מן הארץ מיד הוא נופל ומת וממלא שהוא חי ומיותו מן הארץ כבחי' הלומח והוא הממוצע בין הלומח והחי, והקוף הוא הממוצע בין החי והמדבר כי הוא בעלם חיה ויש לו קוף תועות מהמדבר עיין בס' :

ב וגם את נאמר בדומתו זו כי זה היה מעלה משה רבינו ע"ה על כל פטר האנשים שהיו ושעפודים להיות ולא קם עוד ביא בישראל כמשה ופילו משה וזקנו שיבא בעברה כחצו בו הרמב"ם ז"ל (בפ"ט מהלכות תשובה הלכה ב') נביא גדול יהיה קרוב למשה רבינו אבל לא כמשה כי לא קם בישראל כמשה, כי הוא היה בדומת הממוצע בין אלהים ואנשים כמ"ס רז"ל (מ"ר דברים פ' י"ח) ע"פ איש אלהים, א"ר חנין מחזיו ולמטה איש מחזיו ולמעלה אלהים הכי שפסחה ברייתו להיות מחזיו ולמעלה בבחינת אלהים כדי שיוכל לחבר את האהול, להיות הוא הנביא החיוני בין אלהים ואנשים בעת קבלת התורה כדי שאל יושלשל התורה הקדושה הניתנה מאת אלהים אל בני אדם שזכני ארץ, וזאת זה לא היטה יכולה התורה להשתלשל כל כך לירד מאגירת רמח לבירא עמיקתה, ועבור זה נקרא התורה על שמו תורת משה כי לא היטה יכולה להנתן לישראל כי אה על ידו :

ג וזה שאמר הקרא ומשה עלה אל אלהים ויקרא אליו ה' וגו', כלומר אחר שעלה אל האלהים להיות מחזיו ולמעלה בחי' אלהים, אז ויקרא אליו ה' וגו' ויתן התורה על ידו כאמור :

ד ועל זה אמר הכתוב אבני עמוד בין ה' וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר ה', כלומר שעמדתי להיות ממוצע בין ה' וביניכם בעת ההוא כדי להגיד לכם את דבר ה', פירוש להמשיך אליכם דבר ה' הוא התורה הקדושה, ובחזון אחר לא היה הקב"ה נותן התורה כמדובר, ולכן לא קם עוד נביא בישראל כמשה כי מאחר שלא יתליף האל ולא ימיר דמו ולא תהיה תורה אחרת מאתו י"ח אין לומר עוד לבחי' הגדולה הזו :

ה והנה להבין מהות דגנא זו בילוד השם להיות נקרא בשם אלהים עליו לומר מחזיו ולמעלה אלהים, וגם להעיר מה הוא לבין מחזיו ומי מדד בשעלו להיות קולע אל השערה עד לחזו ולא יותר, וזרחה בציבורו ע"פ מאמר חז"ל (תנינה ע"ו ע"ה) שבה דברים ולמירון בבני אדם שלשה כמלאכי השרת שלשה כמשה, שלשה כמלאכי השרת יש להם דעת, ומהלכין בקומה זקופה, ומספרין בלשון הקודש כמלאכי השרת, שלשה כמשה אובלין ופוחין ופרין ורביין וכו', ולהבין דברי חכמים היחודיים מה שכווננו להבטיענו בדברים אלו ללמוד מהם לורך עבודת גבוה הוא ה"כ הוא השלשה דברים שאדם דומה בהם למלאכי השרת ע"כ לריך אשה לומר אשר הכל הוא סיבב הולך על הנהגת אדם עם מדותיו האלו לעבוד בהם את ה', והא רחי' מדמדתה אותן למלאכי השרת משרתי עליון ודאי כי בבחי' הגבוה מדבר ועוד מדנקט ומספרין בלשון הקודש כמלאכי השרת ולא אמר שהם ומדברין כמלאכי השרת, כמו שהוא הלשון במדרש (צ"ר פ"ה), וגם עם במדרש פרש"י ומדבר בל"ה, ולכאורה למה נדחוק לפרש דוקא בלשון הקודש, אך כי בן האמת שעיך כיוונת המעלות הוא רק לעלות בהם אל ה', וע"כ נקטו דוקא ומספרין בל"ה"ק הוא לשון התורה לשון ביש בו כח להתייחד ע"י יחודים עליונים כמאמר הקרא ויהי כל הארץ שפה אחת ודב"ר חז"ל (התחומא פ"ז ע"ב) שהיו מדברים בל"ה"ק ובו בלשון נכרה העולם ע"פ, ע"כ אמר ודברים אחדים שהם הם הדברים שעל ידם מתייחד יחודים העליונים, ולכן אמר ועשה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות עבור כח הלה"ק שיש בו כח המפכת היחודים וההשפעה למעלה, והיו רוצים להמשיך השפע להם מלמעלה בע"כ ע"י כח השמות הקדושים, כדרך מאמר חז"ל (ע"א ל"ד ע"ב) ולא עוד אלא שמתיריין אותי ומתחיימין אותי בעל כרחי, ע"כ אמר הקב"ה הבה נרדה ונבלה עם שפחה, כדאי שכל אחד ידבר בלשונו ולא בלשון הקודש, וזו יתבטל מהם כח היחודים והמפכות אשר יזמו לעשות, וגם מעלת מהלכין בקומה זקופה הוא כדי להיות עומד ומשרת לפני ה' בדברים הנאמרים דוקא בעמידה כמו שאמר חז"ל (סוטה ל"ח ע"ה) כה תכרכו בעמידה, שירתו בעמידה שאלמר לעשר, וכמ"ס האר"י ז"ל בכוננת ויהי נועם הצריך לאמרו בעמידה כי כל מקום שהכוננת בשלם ראבונות שהם סוד המוחין לריך עמידה ע"פ, וכן יש להם דעת כמלאכי השרת מורה לדעת את ה', כי בעת שאדם עולה לבוא לחפש לדגש את ה' הנה הוא נחפלה במעלתו ויכול להגיע למדרגות מלאכי השרת ועוד יותר כאשר כתבנו בדרוש הקודש בשם השל"ה ע"פ, והנה שלשה דברים הדומים לבהמה הם הם הדברים הנעשים מכה נפש הבהמיות כמו חליה ושחיה ופריה ורביה, וכמה מפרש ויובל דעה בני אדם זה מזה בעת השתמשותם בדברים אלו, בני האדם הזוכה להיות גם בעת השתמשותם בדברי הבהמיות יראה ה' זה פניו וחושב ומשפוט בלשון שלא ימשך עליו כח הבהמיות כדרך הבהמה אשר כתבנו וזכרנו היטב (בהש"ל פורש המישי ענף ח') ומסוה הכוונה על פניו לומר א"ך אמשך עלי רוח הבהמה היורדת היא למטה, ומה תעשה בעת שיממיר לי השעה להיות עומד לפני ה' לעבדו ולשרתו ולברך בשמו, שאז אמשך אל רוח בני האדם העולה היא למעלה, וא"ך אוכל למשך עמתי

סידורו של שבת

להיות חומר האדם מן הבהמה שגל לעשות ככל חיות נפש ולמלא כריסו כבהמה ממש . רק יעשה במעט
עו המעט וזאת על הדרכים שהוכרעו (בחה"ר טה) ולא נאה לקדוש פאר מקדושים אשר בלצר שיהיו הקדושים
מחלפות הזמן וכשתעשה באלו הג' שאלה דומה למל"הש תהיה דומה ממש להם הכל כנאמר :

וזוה יבוא על נכון מה שאמרו בני משה מחזיו ולמטה איש מחזיו ולמעלה אלהים . כי זה כל האדם חלו
השקפה דברים שמתו חז"ל . ושלשה מהם הוא החזיו ממש . וע"כ אמרו מחזיו ולמטה כלומר באלו
השלשה דברים שאדם דומה לבהמה היורדת היא למטה איש . שהיה בבחינה המעולה והפעולה איש מלחמה
דרגת גבור הכובש את יצרו . ועיין במה שכתבנו (בחה"ר שורש הששי עקף ג') בענין דרגת משה שהיה נולד
בשבע ומוג רע להמשיך אחר בחי' הרעים ואך כי התגבר עלמו בגבורה גדולה עד מאוד ולאחם במלחמה רבס
ועלמה עד שהכניע ושיבר וביטל כל כוחו גופו ומוגיו טבעו עד שבעשה כולו רוחניות והיה יכול להיות ארבעים
יזם בשמים ולא יצטרך ללכת ולשחות ע"ש . וע"כ ודאי לו נאה לקרותו איש מלחמה כי עשה מלחמה רבה עד
שהזיזו עלמו מבחי' נפש הבהמיות . וממילא מחזיו ולמעלה אלהים כלומר באלו השלשה דברים של מעלה בעת
פשייתו ועומדו בהן נעשה כולו בחי' אלהים כלומר כולו רוחניות ומחשבותו פהורה וזכה וכונה בלי שום התערבות
וזמיוג רכוחי מחשבות הגופניות אף על תנונה קלה שבקלות כבוד אופן בעולם . כי החפצק עלמו מכל בחי'
אחרת אשר לא לאלהים המה והיה מחשבותו ודעתו ללוהה וזכה רק לאלהים לבד בלי עירוב כל וכלל .
זהו צדקת וליחנות ר"כ עד שהיה נתפס להבין לקדושו בשם אלהים העולה מן הארץ מכל וכל ולכן היה נקרא
איש אלהים ששתי בחי' האלו בשלימות רב היה בו וע"י כח הפעולה הלז והשתמחו מליש לאלהים הוא היה
המשולש והמחבר בין מין האנושי לדרך הרוחניות ולאחות עומד בין ה' ובין ישראל להגיד להם את דבר ה'
כי היה בו שני הבחי' . בחי' אלהים כשהיה בדברים של מעלה . ובחי' איש בדברים של מטה . ועל דרך
העלים הזו היה שמו של משה בחי' חי לבד . והיה חי ברומו של עולם בשמי שמים בין המלאכים וחיות הקודש :
יא וע"כ זה יבואו המקראות הנזכרים היבט על נכון . כי מתהלה אמר הכות' היום הזה ראונו כי ידבר אלהים
את האדם וחי' . פי' מי שיש בו שתי הבחי' בחי' אדם ובחי' חי כליל יוכל להיות שידבר אלו אלהים
כי הוא הממולש בין אלהים ואדם . אבל אי יוספים אחרתו לשמוע עוד ומחנה כי מי כל בשר וגו' פי' מי שהוא
כל בשר שאין בו בחי' חי רק כולו בשר אשר ישמע קול אלהים חיים מדבר מתוך הארץ כמוני וחי זה אי
אפשר להיות . והקב"ה הסכים על ידו ואמר הסיבו אשר דברו כי לא יכלו לראות אתהרה הגדול והנורא .
פי' קרב אהה ושמת . וע"כ אמר להם משה אנכי עומד בין ה' וגו' כי יראתם מפני האש ולא עליכם בשר
כלומר כי אתם יראתם מפני האש הגדולה כי מי כל בשר וגו' ולא כן עמדי כי הייתי עומד בין ה' ובניתיכם
בג"ל . וכן הוא בכל הדברים שבעולם בכל שני המינים הנפרדים המתחברים יחד לריך להיות א' ממולש בנייהם
והוא היחיד אופן לאחד :

יב ואתה תחזה פליאה גדולה מפלאת ה' שששה בעולמו בענין שכל האנושי שאדם הולך בכל דרכיו ועושה
על מעשיו בכה החכמה והשכל שעליו בשופט עליו תמיד בכל עת ובכל שעה . ואם היה נחמר דעתו
ושכלו אף לפי רגע כמיומרה היה כמחשבתו ויאל מגדר האדם . וממלא שכל שורה במוחו תמיד ולא יחסר .
ואך תע"כ כמיומרה לפעמים לחדש איזה דבר ולהמליץ בשכלו איזה המלאכה חדשה המצטרך לו שאינו מרגיש
עמה בשכלו אשר עליו . הנה הוא יושב ומחשב ומעיין בשכלו ובאלו אל שכלו כל אדם לפי מה שהוא אס
במורה ועבודת ה' . אס בהתנהגות עניויו במעשה העלם . שכל חדש מה שלא ידע עד עתה להסתגב עם
הדעת והשכל שהוא כפי השגתו . והנה השכל החדש הלז ודאי בא לו ממקור שורש חיותו של האדם הלז כי
ענין החכמה והשכל שיש בחי המדבר יותר מבהמות וחיות הארץ הכל הוא מלד חיות הרוחניות שעליו וכפי ערך
חיות הרוחניות של כן משפיע אליו חכמה ומדע והבנה יסירה מאשר היה לפניו בו . להבניו דברים ושליש
ממודשים מה שלא ידע עד עתה . כי אס לא תאמר כן תקשה לך מאין בא לו ההתחמות החדשות ודעות אחרות
תוך משכלו השורה עליו ותהנהג עלמו בו בכל עניויו אלא ודאי בשל לו ממקונו שורש חיותו ששם הוא עיקר
שורש חכמתו הנשפט לפי ערכו . ובנותן דעתו ושכלו ומעיין להבין איזה דבר טובע אליו חכמתו משורש חיותו .
להבין ע"י תוך וקניניות הדבר ואחרת לו האמת של הדבר ההוא אף שהוא לפעמים הסיפך מהנראה לעיני
בשר . ולזה נקרא עיני השכל משני טעמים . אחד שבו רואין אחיות הדבר כמו צעירים הנשמיים . ולפעמים
אף יותר כי דבר הרוחניות הוא יותר גדול מהגשמיים כ"מ כידוע . והשני ע"ש לשון עיון עבור השכל הוא
באלו אחר העין משפיע על הדבר ונותן דעתו ושכלו ע"ז אז ישיג שלימות הדבר כמו שכתבנו :

האך נוף עיני הזה מה שאינו משיג השכל הלז כי אס אחר העיון ובלא עיון וחושב מחשבות לא יתודע לו
דעתו ושכלו אשר בבורש חיותו היא פליאה גדולה . וממ"כ אס נאמר שהאדם נקשר תמיד בכה שכלו עם
מקור שורש חיות הרוחניות שלו שמוסף דעתו משם והוא כדמיון עץ הדולק המונח על המדורה ותמיד הוא דולק
ומשך אותו מהמדורה הנה היה רצוי להיות שכלו שופט עליו תמיד ולא יחסר לו כלל כל ערך חכמתו . כיון
ששכלו השורה במוחו נקשר עם השמה בשורשו מונח כל החכמה ודעתו ושכלו . וראוי להיות תמיד שכלו שופט
בו כפי מחשבותו ולא יצטרך לעין עליו . ואס נאמר ששכלו השורה במוחו נקשר ומחלק שורשו והוא כדמיון סגור
הגדלק ממדורה ונלקח משם ודולק בכה ולקטף'מן המדורה אף כשאינו אלא המדורה כולל . אס כן הוא היט
לשני להיות שאפי' אס ישכיל ויעיין כל היום ישחדש עליו חדשות והבנה יסירה שלא ידע עד עתה כן שומד

סידורו של שבת

בשם מי יאמר ששורש חיותו ויפועו לו ולא על אדם אחר כיוון שזה חיון לו חלק שמה וזה חיון לו חלק שמה בין שפסדו משה ובער לפני ראשית. ויחקן בדבר זה על פי מה שכתב הרב החלוסי מורכחי' ז"ל בספרו עין חיים (שער קיצור אבי"ע סי' ו') אחר שמהם שם חלקי הנפש שצדקם בהם נפש המורכבת ונפש הנומחה והמדמה כו'. כחב ועוד נוסף בו פנימיות מכולם והוא הנקרא נפש המדברת ויש שקראוהו נפש השכלית. ונהלקה לב' שכל מעשיו ושכל עיוני וכו'. אך השכל העיוני אינו חלק לדעת הדברים כפי אחתות לדעת הפרש האמת מן השקר וכו' עד נחלק כי כל הנפשות והכחות הנ"ל נקרא חומר בערך השכל העיוני כי הוא אורה לכולם ע"כ. ומאריך שם בשכל העיוני הלו. ונראה שעבור זה נקרא שכל העיוני כי אינו בא לאדם אלא אחרי העיון בו בשכל המעשה. וכשהוא מעיון ומחשב בשכל המעשה אז בא לו שכל חוץ משכל העיוני הלו לדעת אחת הדברים בפנימיותו ותוכן. וגם עבור זה נקרא עיני השכל כי בא משכל עיוני הלו :

ונראה כי עבור זה נראה הקב"ה כן בעלמו והמליץ מליחא בשכל העיוני הלו. כדי שיהיה הוא הממונה והמהנהר את שני הנפרדים כי שכל המעשה שצדקם הוא נפרד ונבדל משורש חיות הרוחניות עד שצד לבחי' הגבול והגמולות במוח האנושי. ושורש קדושת חיות הרוחניות שלו הוא בהיפך עומם שאינו נגלה ונגבל ומפסד במקום מדה והוא נעלם ונכסר במקורו וצדק את השכל העיוני הלו וכן בו כח שיהיה שיהיה חמיד נעלם ונכסר במקור שורש חיות הרוחניות שלו. ויהיה בבחי' נגלה שיחגלה לאדם אחר שיבקשו ויתן דעתו ומחשבותו לעיון בשכל המעשה יתגלה לו השכל העיוני הלו הנעלם ונפש ממקור שורש חיותו. ועי' יתודע לו הדעות ודעתו אחרת עי' השכל העיוני הלו. והיה מוכרח להכרח דוק בחוק זה בבחי' נעלם ונגלה כדי שיהיה כח שיהיה בו ויהיה הוא הממונה שירד עי' הכח שורש מקורו של שכל המעשה ששורה חמיד במוחו. כדמיון המלצת משה רבינו ע"ה שיתן עי' תורה ה' מן השמים לעם ישראל וכדמיון כל הממונעים שבין דומם נטח חי מדבר כנוצר למעלה. ולכן הממונע השכל העיוני הלו לפעמים נגלה להשכל המעשה כשמתחיל שכלו להדבק בו ולהמשיכו אליו נעשה מהשבתו בהתגלותו ומתדבק לדבר הנגלה. ואך בהיות אורחו שכל המעשה ולא יעשה לו המשכה שיחמך אליו. הנה דרכו ונצטו לידבק אל שורשו המורכב בבחי' הגבול מלבד אל תוך מוח אנושי גיבגבלו שכל אדם ותמיד רצונו להדבק אל השורש ובע"כ נתחמך אל השכל המעשה בהמשיכו אליו. ואך כן עשה אלהים למען קיום העולם שיהיה כח השכל המעשה להמשיכו חף שלא נצטו. ובזה יבא דרכי ה' ולא יפלה כאשר תמהו למעלה :

ב והנראה שעבור כל החבר אשר יש להחכמה שני מיני חכמות זו נמנה מזו. כינו חכמי האמת למדת החכמה בבחינה הב' כמו שכתב בדבריהם. בראשית ב' ראשית שהיא החכמה שנקראת ראשית ע"ד אומרו ראשית חכמה וגו'. ונקרא ב' ראשית ע"ש בדבריהם. כי בחי' החכמה והמדע אשר נגלה הוא הדרכה בב' לשכל העיוני שהוא בנעלם ונגלה. והנה עבור שההתחכמות בחכמה הלו אם יראה לעיון בדברים הנפלאים ואלהי החכמה. לא יוכל עד אשר יתקשר חכמתו הנגלית שהיא בחי' הב' אל השכל העיוני הממונע ומדובק בשורש חלקו והוא ראש וראשון להשכל הב'. ע"כ נקרא השכל העיוני הלו בשם חלק כי הוא שכל החלק המשפיע לשכל הב' :

ד ולזה אמר אליהוא בן ברכאל לאויב (איוב ל"ג) החרש וחמסך חכמה כלומר אכנס אחרך נמדך פלאות החכמה הבא משכל העיוני המכוונה בשם חלק והיינו ואחלקך חכמה. כי אקשר החכמה המכוונה בשם הב' אל השכל המכוונה בשם החלק ונשם אלמדך אחיות הדברים והראה כי חיליה לאל מרשע וגו'. דבר האמור למעלה בשם ספר העין חיים אשר פועלת העיוני הוא לדעת הדברים כפי אחתות. ולדעת הפרש האמת מן השקר והיא נקראת בחי' משכיל כי היא מלמדה ומשכלת להשכל המעשה והשכל המעשה נקרא מושפל כי הוא מושפל ממה שלמעלה ועל זה כיון דוד המלך כמה פעמים ואמר למלח משכיל לדידך. כי שתחמם עם זה השכל העיוני הנקראת משכיל כנאמר ולזה ימלא לפעמים חיש משכיל שעושה כל מעשיו בהשכלה וביסוד נכון אחר העיון היטב על הדבר ומקשר חכמתו עם זה השכל העיוני ועי' שיהיה כושה דברים המושכלים נעלמים ונפלאים אשר לא כן בשאר בני אדם הנבדלים ומתהרים ועושין כל מעשה ה' בכה חכמתם לבד בלי עיון היטב בעיני השכל לחפש אחר השכל עיוני הלו להשיג ממנו שכל נפלא ומכוסה והמה לא ישיגו אחרות חיות כי כל פלאי החכמה ואמתיות כל הדברים משמה יבואו. וע"כ חיים המשכיל חיש מעשיו כל מעשיו בהשכלה בהתחברות עני השכלים מה מאוד דברים נעלמים ונפלאים שישור מעשים ואמר להשכל ולכנותם בשם הב' חכמה נלומר כי הם עושים מעשיו בב' בחי' החכמה בבחי' הא' ובחי' הב' שכל העיוני ושכל המעשה :

הו ולכן סרעה שראה בו ביוסף דברים מוחכמים בשכל ומדע נפלאים למאוד קרא שמו חכך. ח"כ בחכמה שעושה והולך בכל מעשיו בבחי' הא' וב' חף שהוא רך בשנים. ואנשים אחרים לא יעשו לאחת המדע כי אם נעם וקוהם כחמור רז"ל (שבת קנ"ב ע"ה) זקני ח"ה כל זמן שמקוין חכמה נחוספת בהם אבל זה נאה לקרות לפניו בשווקים וברחובות חכך אז בחכמה אע"פ שהוא רך בשנים. ומדע שלא השכל בלבד נאשע על האדם נעשה עי' שכל העיוני הלו גם כל בחי' הקדושה המשך על האדם הקדושה ית' נעשה על ידו. כי כל קדושתו בא לו משורש חיותו חיות הרוחניות שלו ומשם בא לו אל השכל הלו המשפיע על האדם. והכל עבור כי הוא הממונע בינו ובין שורש חיותו ולכן נתחמך הכל על ידו :

הו וזה שדקדק רש"י בנחמותו לבנו וכתב ואלה אל האבות. ומתוך זה ל' הקרא שכתב מן חכמה א' 154

סידורו של שבת

א"ת ולא יעקב ולפי סידור לשון הקרא היה די לומר ולכאן לאזכרה שיתחם ולמה מוסיף הקרא א' בכל למד . פן הוא הדבר אשר אמרנו כי כשהיה רוצה הקב"ה להתרומם לאזכרה ליתחם היה מתרומם במקור שורש שיום הרוחניות שלהם אל שכל העיוני שלהם המוכן להתגלות לבחי' המושגל שבחמו לאזכרה ולכן לא היה יכול לכתוב לאזכרה כי היה משמע שההתרומם היה לא רחם ממש שהוא השכל המעשה שגורה באזכרה . ובאמת לא כן היה רק שהתגלה ומתראה אל שכל העיוני השייך לאזכרה ומוכן להתחבר ולהתגלות אליו . וזה אל אזכרה כלומר אל בחי' שכל עיוני השייך ומוכן להתודע להתחבר לאזכרה . ולכן כתב רש"י זל"ה ולכאן לא וקשה למה נכתב חיבת א' והיה די לכתוב ל' בלבד . והידין האבות כלומר כי היה ההתרומם אל בחי' הא"ב הוא שכל העיוני המתחבר להשכל הב' כנ"ל וע"כ נכון לשון אל כחומר :

פרק ב ידבר בביאור מאמר הדרדקי דאיתו לבי כדורשא (שבת ק"ד ע"ה) . ויתבאר בו איך שהחכם ענינו בראשו לקבל הברכה מלכעלה ולהשפיע יתחם לו תחתון וסמנו המטמיה ומתאוה להשפעתו . ומתיכו יבואר לחוק לב נוהגי הצדק' עיתנו צדק'ם באהבה ובשמחה רבה שלא ירע לבבם כלל על מה שרומם ונתנים סמעל י"ם לאחרים ויבואו זרים יגיעם . וגם שיהיו נתינתם באופן הנאות שלא יתבייש העני בכך אדרבה לדבר על לבו לנחמו עד שיתחייס העני שלא יתערם על מה שנברא בדרגא זו שצריך לשאול מאחרים להשתנות פניו ככרום בכל : עת . (ובו י"ד מהמרים) :

מאמר א ועל ענין זה רמזו הדרדקי דאיתו לבי מדרשא (שבת ק"ד ע"ה) א"ב אלף בינה ג"ד גמול דלים ה"ו זה שמו של הקב"ה . כי הנה ידוע שכל האולמות בכלל המה בבחי' מקבלין דין מן דין וכל עולם ועולם הוא מקבל ומשפיע שהוא המקבל מעולם שלמעלה ממנו ומשפיע לעול"ם שלמטה ממנו . וזה רמזו בבחיבת השם הו"ה ב"ה ונ"ב" . שמבואר בכוונת האר"י שצריך לכתבו בזה השו"ט שהקולא של הי"ד צריך לננות קלת אל ה' הראשונה ופושין בלידה היפנית כמין י"ד קטנה והגבל השמאלי עשין לוחה כמין ור"ו ובסופה נקודה משוך לנד הו"ה" ששש והו"ה" נעשה ברחשה עב ובסופה ברגל נעשה כשין פרסה קטנה משוך אל ה' אחרונה ובתחלת ה' אחרונה נעשה כמין ונ"ו" ידוע להני ספרי דווקאי . והוא רמזו על ענין זה כי ארבע אותיות השם הם מורים על ארבע עולמות עליונים שהם הו"ה"ע . והוא מרא' בבחיבתו ובקריאתו שכל עולם יתחד עם עולם שלמעלה לקבל השפעתו ממנו . ומשפיע ח"ף ומיד לגורם הסחתון שלמטה ממנו . וע"כ כל אות ואות משוך לכאן ולכאן להראות התקשרות והתיחדות באות . וי מעלה ושל מסה להראות שהמה בבחי' מקבל ומשפיע . ועיקר התיחדות מורה ששקבל ממה של מעלה ממנו ח"ק ומיד מוריק ומשפיע ברכחו למה שלמטה ממנו כי כן דרך מדה ההפך לדרך בחר הדל ולבקשו כדי להשפיע לו ולהעניק אותו מסוב ברכותיו כמ"ס (בחי"ל שורש א' ענף ד') ועל דרך זה אמרו רז"ל (יומא כ"ח ע"ב) ע"פ דמשק אליעזר שהיה דולה ומשקה מחורט רבו לאחרים . לומר אשר ח"קף שהיה דולה מחורט רבו היה משקה לאחרים מרוב פוטו . וע"כ כללם הקרא בחיבה אחת דמשק דולה ומשקה . כי היה נעשה ח"קף זה אחר זה וכמעט שנעשה צבת אחת :

ב ובה יבוא על כיון מאמר הקרא ו' צרך אה אזכרה בכל . שצרכו צמדה טובה הלזו . שבת היה לו וכן היה לו כחומר רז"ל כי התקבלות ההשפעה מכונה ע"פ הצנ לשה לית לה מגרמה כלום . וכן הוא המכונה ע"פ הזכר המשפיע . וכללם הקרא בחיבה אחת לומר שבת וכן היה לו בפעם אחד כי ח"קף שקיבל ההשפעה היה משפיע לכל כרוכ חסדו ופוטו שהיה רצונו להשפיע מסובו לצדיקים . וע"כ נחוסף לו ה' בשמו . כי מקורם היה נקרא אזכרה שהיה רם ושגב בבחי' הא"ב החכמה . וזמיר היה לבו למעלה לידבק במקור שורש חיות הרוחניות שלו לקבל ממש כל קדושתו וחיותו והשפיעו . בצאופן שלא יכרד שכל המעשה של השכל העיוני המכונה בשם א"ב כנ"ל . ואח"כ נחוסף לו ה' וקראו חפ המון כי ראה הקב"ה וצחק אה לבטט שהגיע לאמיתות דמגה ההפך להשפיע להדל המכונה ע"פ ה' אחרונה ששש בבחי' נוקבא לית לה מגרמה והיה תמיד ענינו למטה להנבט ולהשפיע למטה ממנו כל פוטו וחסדו כלאר ויכל . והיה נעשה אה המון גוים כי הים בבחי' אה לקבל ממה שלמעלה ולהשפיע ח"קף להמון גוים עולם שלמטה ממנו :

ג ועל זה אמרו המתפלל צריך שיתן ענינו למטה ולבו למעלה . כי ידוע שענין ההפלה הוא ענין חיבור ויחוד הטרות הקדושות והמדות הסגורות והגולמות עליונים כלאר כתבנו (במה"ל שורש החמישי ענף א') והכל המה בבחיבת מקבל ומשפיע כנ"ל . וע"כ זה המתפלל והרוצה ליחודם אחד אל אחד צריך שיתודעו על זה הענין לבו למעלה וענינו למטה שיהא כל אחד מתחבר ומתקשר עם מה שלמעלה וישפיע מסובו ח"קף למטה לעולם שלמטה ממנו . ועש"ה היה נקרא אליעזר עבד אזכרה . ורומז על בחי' מס"ס הנקרא עבד עש"ה מתחלה מוזן וחיוס להדרכה הנקרא בת בבחי' אליעזר שהיה דולה ומשקה ובבחי' כן וכת של אנ"ה הכל כמבואר :

ובה יובן מאמר הדרדקי הנ"ל אלף בינה גמול דלים וכו' . כי בחי' הא"ב הלזו כיעוה ע"פ אלף בינה . כי הנה האדם צריך לקשר החכמה וההנהגה שלו אל השכל העיוני הנקרא אלף לקבל ממש כל קדושתו וסממנו והשפעתו וח"קף אהר זה גמול דלים פראה להשפיע ולהניק מסוב ברכותיו לתארים בבחי' כן וכת :

כירורו של שבת

זכותה הטומאה נמשך ויהיה נכס תמים צעה עומדס לפני ה' בחפנתו נכיון צבס כרתוי נמךר הכבוד שגל ובלבל אוחס ילרס הרע . ואך ככר כחננו שטיקר הלקדס הוא לפי החסד שבה . וע"כ נקט צבורס וגמילות חסדים . ולכאורה לפי כלמוד מזרעו לכס לזקדס הי' למינקט צבורס וזקדס ואך כי עיקר הוא החסד שבה וכמ"ס ברמב"ם הג"ל אפי' נחן לו חלף זכובים חנד זכותו והפסידה . וע"כ נקט כל הפסוק קלרו לפי חסד כי עטיקר לפי החסד שבה כחמלר :

ונחזור ענין חלף בינה שפרשטורו בצחינת החכמה שנקרס ל' ויפקר מענתה שחנן ותציע למה שלפניה הוא החל"ף לקבל משס כל ברכתה ויפקר חמר זה גמול דלים כנ"ל :

י ובל ענין הזה שצחמת ארס שנארנו עד כה ושלררך להיות צחי' בן וצח כמזכר בני אצרהס הכל נלקח ונחמשך משורס מדת החכמה העליונה הידוע ליו"ח שיש בה צחי' האלו כמו שידוע ומפורס כס' חסד

לאצרהס (השק"ו כ"ד) וז"ל והנה אל החכמה ב' פנים . הפן הא' העליון הפונה אל הכתר ואין אוחס הפנים מסתליון למטה אלא מקבלין מלמעלה . הפן הב' החחון הפונה למטה להשיגת בפסירה שיהיה משפסע חליה בצחמתה כך יהיה אל הארס ב' פנים . הפן הא' הוא הצמודות בקינו כדי להוכיף חכמתו ולתקנע . הפן הב' ללמד בני אדם מאוחס חכמה שהקב"ה השפיע עליו . וכמו שהחכמה משפיע לכל פסירה ופסירה וכו' ועוד

מדרכי החכמה להיות משגחה ע"כ המליחות והחכמה תחיה את הכל כדכתיב והחכמה תחיה את צעליה והוא אב לכל יאורי הקב"ה כחמור מה רבו מעשיך ה' כולם צחמתה עשית והס חיים ומחסיימים משפסו כך הוא יהיה אב לכל יאורין של הקב"ה וכו' ע"כ . ועל זה רומז הכתוב מה רבו מעשיך ה' כולם צחמתה עשית מלאה

הארץ קנייך חמר שני שחיס אל מדת החכמה ה' שכולס צחמתה עשית והחכמה הוא אב לכל יאורי הקב"ה כנ"ל . אך דייקא שמקבלת מנחיות הכתר עליון המכוונה ע"פ החל"ף פלה העליון וגם שבה להקדוש צדוק הוא שהחל"ף את קדושתו עד צחינת החכמה לכרוף את כל העולמות במדה זו בצמרו כולם צחמתה עשית . וחומר

ה' צחמתה יסד ארץ וגם התרגום יונתן בן עוזיאל פירש על בראשית ברא אלהים צחמתה בכדי שעי' יוכלו התחחונים קח להשיג ולדעת להבין מאור ה' . משא"כ אב היה נצרה העולם בצחינת הכתר עליון אשר נקרא חל"ף פלה שמופלא ומכוונה מעין כל מלדעת ולהבין בצאור אור כביר בשקחים ונקרס ע"פ אהיה שטחיד אני להפגלות במדת החכמה ולא היחה יכולת התחחונים להשיגו וזה מה רבו מעשיך ה' צמה שקדושתך צח מלמעלה

עד בחי' החכמה לכרוף העולמות בכדי שיבינו וידעו התחחונים אפס קח עשימת אורך הרב צח מלאה הארץ קנייך . שחל"כ היה מופלא ומכוונת ועלס מעין כל מי שיוכלו התחחונים להכיר צהלו נרו עלי ראשס . ולזה כתבו המקובלים שסס חוי' הוא במדת החכמה . כי שס חוי' רומז אל היה הוה ויהיה כמ"ס (בש"ס חל"ס ח' ה') והוא רמז אל מדת זו שמתחדת לבחינת הכתר עליון צחי' ה' והוא צעלמה נקראת הוה ושמותנת פניה להשיגת לתחחונים נקראת יהיה כי עמידה להיות להתגלות לתחחונים . ולכוונה זו חמר שלמה המלך ע"ה

החכם עיני צראשו כלומר כי בחינת החכמה עיניה חמיד למעלה בצחינת הכתר עליון לקבל משס חוקף אורה אור גדול חזוק ככדי להשפיע לתחחונים :

יא ועל זה חמר הכתוב בני שלמה (מלכס ה') ויחכס מכל האדם מחיות האזרחי וגו' . וארז"ל בפסיקתא מחיות האזרחי זה אצרהס כי הנה אצרהס היה לו זה הצחי' החכמה לקבל מלמעלה ולהשפיע לתחחון צחי' בן וצח כנ"ל . ועי"ה ה' עקסר ומקרב את כל המדות זה אל זה כי כל העולמות המה צחי' זו כאשר אמרנו למעלה והכל נחמשך ממדת החכמה כי היא נקראת ראשית ובה הראשית וההתחלה בצחינה זו . ומה מאוד יודק לפי זה מה שמבואר בדברינו (צחה"ר שורס השני עקף ח') שמתל חכס מרמז על החיחודות והתקשרות העשרה מדות ע"פ . כי עיקר צחינה זו נחמשך ונחטוב בצחינת החכמה כחמור . ואס חמכס שהיה באצרהס פוב צחינת מדת זו . מכל מקום לא היחה בשלימות הגמור כמו בעת שלמה המלך עליו השלוס שהיחה

להכנה עומדת חמיד על מלאה וצחמ"ק וצנה בימיו ובל החיחודים עליונים הכל היה נעשים פנים כפנים כאשר כתבו סס . לכן חכמתו עמדה לו להשלים הדרגה של פעולת החכמה ציחר שאת מכל אשר לפניו . וחזו ויחכס מכל האדם חף מחיות האזרחי כלומר חף מאצרהס שצרכו ה' בכל כנ"ל נחכסס שלמה המלך ע"ה ביותר ויותר להיות עיניו צראשו ולקרב את הנפרכים ציחוד גמור כאשר צארנו :

יב ובכל דבריו הנזכרים ממילא יבואר דברי המדרש שהתחלנו בן צחמתל דרוש הזה על נכון . וצחחילה הקשה למה נצרה העולם בב' וקושימו זה אינו למה לא נצרה בחלף שהוא ראשון לאוחיות רק שמקשה סחס למה דווקא בב' נצרה ולא בח' משאר אוחיות וכן הוא במפרשים שס ע"פ . וככר כחננו שצרינו' העולמות לא היה יכול להיות צחוח החלף שמורה על צחינת כתר העליון ונקרס חלף פלה שמופלא ומכוונס מעין כל מי להשיג לדעת בצאור כי רב הוא והוארך להכלל ולהתלבש את האור הגדול והחוק הלו במדת החכמה המכוונה ע"פ הב' צכדי שע"י התחחונים קח להשיג אור :

יג וזה שאמרו רז"ל (מ"ר בראשית פ' ג') רבי שמעון בן יהורק שלל לרבי שמואל בר דחמן חמר ליה מפני ששמעתי עיך שאתה בעל אנדה מהיכן נצרתה האורה חל"ל מלמד שנחטפף הקב"ה בשלמה לבנה והצחיקו זו הדור מסוף העולם ועד סופו וכו' עד מקרס מלא הוא עוטה אור כשלמה ע"כ כי ידוע מכתבי האר"י שענין העטיפה בעליה לבנה רומז אל אור מדת החכמה כי הוורך אור העליון להחטפף ולהתלבש בצחינת החכמה למעו יוכלו להשיגו כחמור . ואפשר לזה כיונו רז"ל באוחיות דר' עקיבא (מוצא בילקוט רס"ה ח')

צטקע

סידרו של שבת

בשעה שנקב הקב"ה לברוא את העולם ירדו ועמדו לפניו כל כ"ב אוחיות זה אומר כי הברא את העולם וכו' ונכנס ח"ו לפניו וכו' עד נכנס לוח ב"ח והמרה לפניו רבונו של עולם רלוקן שחברא כי את העולם שבר ואמרין נכל יום ברוך ה' וכו' השיב ממנו לברוא הן ברוך הבה בשם ה' מיד קבלו הקב"ה וברא בו את העולם יאל"ף כיון שראה את הקב"ה שקבל ממנו לברוא את העולם עמד לו ללד א' וספקו עד שקבל ל' הקב"ה ואמר לו אל"ף ממני מה אהיה שותק ולכן אהיה אומר לי כלום השיב האל"ף ואמר לו רבונו של עולם ממני שאין בי כח לומר לפניך כלום שכל האוחיות נחשבו במנין מרובה ואפי' במנין מועט ב"ח בשמים גימ'ל בשלשה וכן כולם פ"ד . ולכאורה מה זו השויה ממני שנחשבו במנין מועט לא יברא בה את העולם . ולפי החכר יבא על נכון כי היה כחצנו (בנה"י כוף שורש החשישי) על מאמר רז"ל ארין ורקין מיעוטין הן . שהפירש גדול בין מיעוט הכס ומיעוט הא"ך כי אוחיות ה"ק המה אחריון דלחמיותו על ספרא בישא כמ"ש (בהקדמת האור ב' ע"ב ע"ג) לכן כל מקום שנאמר דם מורה לנו על דבר הנחמטט ומיעוטין המה מאתנו להיות אהנו מובדלין ומפוסרטי עבדיותם דברך ולמעט מפשי' נחמנו . ולא כן הוא בחי' מיעוט הא"ך כי הוא בסיפק ממש מזה דברך שכתב ספר"י זכרנו לברכה כבונא ויגר אור וברא מושך כי עולם היצירה לפי שהוא רחוק מהמחליל ויכולין אהנו ליהנות מאורה יקרא אור . ועולם הבריאה שקרוב יותר אל המחליל ואורה גדול ואין הנו יכולים לראות ולהיות מאורה נקרא עשך כי ממשיך עיני הראות מלהסתכל בה וזה הוא בחינת מיעוט הא"ך כי מורה על גודל אור עליון האל"ף אורה על פלא העליון שהוא אור נפלא ומכוסה וגם הכי' מורה על בחינת ז' כאשר כתבנו שם וע"כ מצינו לפעמים בשם חשך בחינת שם המושאל ע"ד הקרא ישא חשך סתרו והכל מורה על גודל האור המחשיך לתחתונים מלך פתיחת המהס . וזכה א"ך הוא מיעוט כי מתמעט הוא מאתנו ע"ש בדברינו . וזהו טעם לכן מפני שכל האוחיות נחשבו במנין מרובה ואפי' במנין מיעוט שחיי מתמעט בחורי גדולו מכל עולם שאין יכולים להשיג את אורו . וע"כ א"ל לברוא העולם כי והוא כנאמר בדברינו למעלה . ולכן לא מקשה כלל למה לא באל"ף רק מה מעליותה דכ' משאר אוחיות ולהו מתקן מה ב' יש לה שני עוקצין אומרים לב' כי בראך וכו' עד והיו מראה בעוקפה של אחריה ואומרת ה' שמו והיו מראה בעוקפה של אחריה ואומרת ה' פ"ד והוא רומז אל האל"ף שהוא ה' אחד כמו שהוא ברש"י והמתקשים שם . והואיל למה שהסתכלת חמדי אל האל"ף ואור האל"ף נרמז ונכלל בה באל"ף של אחריה ולכן נברא העולם בה . משא"כ בשאר האוחיות שא"ך חיי האל"ף בחינת כהר עליון מאיר בהם כ"א ע"י חלוצי צמחה החכמה וזכה שהנהיג אור הכי' שהוא כימי למדת החכמה לברוא את העולם בה כי הוא עיניו בראשו להסתכל ולהניח אל אור פלא העליון לקבל ממש בעצם וראשונה כל שורש ברכה וקדושה ולהשפיע להתחתונים ולכן ה' בחכמה יסד ארץ הכל כנאמר בכל דבריו הנאמרים למעלה עד הנה :

יד וברחינה זו המכרת צמדת החכמה ישינה ממש בחינת השבת קודם ורמז לזה ככלה בין רעותי' מפוזלת שהשבת משוינת וממונע בין שתי רעותי' כאשר ידוע מחכמי הר"ם ששלשה ימים קודם השבת המה שייכים להשבת פי' לעשות הכנה להבנת כדי שיאיר האורה בשבת על זד היומר טוב בהארה נפלאה . והח"כ הוא מאיר ומשפיע אורה בשלשה ימים אחר השבת כעין בחינת החכמה הנזכר . אשר על כן רמז צמלת שנת נומריקון ששנה באהמנע תאיר ושנתה הכל בתנודך הכול הכרות על ענין הלז שהוא מאיר בחינת הממונע נקבל ולהשפיע וממילא כל הנברות תלוים בו . והיה השם הזה של לאות ולסימן ולזכרון דברינו בכל הדורות הלזה ושנתה בו תמימות שהוא המיוחד ומתמם את כל ומקרב את כל . כן יקרב את לכן על כל ישראל לנביאים ששמים אמן . וזכה נפלא מה שהיה ראונו לבאר דברות הלזה :

סליק דרוש השני . בעזרת הא"ל הטוב ובחסדיו האיר עיני . בחכמתו חסיד אשתעשע ועל דבר כבוד שמו יעזרני . ובימי תושע יהודה וישראל וזה שמו אשר יקראו ה' צדקני . ועין בעין בשבו אל נודי יראני :

לי עצה ותושיה אני בינה לי נבורה

דרוש השלישי זה שמו נאה לו שבת בו תרבקון

יבואר בו אשר כפי עליון לא תצא הרעות . ולא קימה המחשבה בבחי' הדינים והיסורים אף שהיתה קיימת המחשבה על גודל האורה והרפואה והישועה . ומסילא נישמע מה שיתורה בחינת החשך כי אם את חשך לבי יאיר א"ך היתה המחשבה נכונה רק בבחי' היסורים שיש עצם טובה גדולה כי יש ביטורים שתי בחיני' שהן ארבע שכל א' כתחלק לב' והאחד הוא רק מצד החסד הגמור בלתי שום עין והשנית הוא כאשר באין מצד עונש העבירות ונעשים כדמיון הרפואה שבא מצד תול' הנוקב כן אלו באין לתול' הנפשיות וקדימות המחשבה היתה בבורחת המ' שהיא חסד נמר . ויתבאר בו ג' דרכים בענין התשובה . ויתחלק לשלשה פרקים :

פרק א' היב"ר בניבור מה שכתב הח"ס"ק והאל חכמי אמה בחינת מדת הבינה הידוע לוי"ח שהיא נכנסת רחמים גמורים ורק דיין מתענין מינה לקרב דבריהם אל שכל אשני לנכון א"ך שרמשים . בארם יסו דינן מתענין מהם . וכו' ד' מאמרים :